

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	H. Kraaij/ W. Matser	Datum	9 januari 2020
Doorkiesnummer	030 – 28 64660	Ons kenmerk	HZ_WABO-18-15547
E-mail	h.kraaij@utrecht.nl w.matser@utrecht.nl	Onderwerp	Ontwerpvergunning biomassa gestookte asfaltcentrale Lage Weide
Bijlage(n)	1	Beleidsveld	Ruimtelijke ontwikkeling en Energie

Geachte leden van de raad,

De Asfaltcentrale Lage Weide B.V. (hierna: “ACLW”) heeft een aanvraag voor een omgevingsvergunning ingediend voor het realiseren van een asfaltcentrale die op biomassa gestookt wordt. Deze aanvraag is inhoudelijk beoordeeld en akkoord bevonden. Biomassa is het minst wenselijke, maar in dit geval enige alternatief voor aardgas. Er is geen juridische grondslag om de aanvraag te weigeren. Volgende stap in de Wabo-procedure is daarom het ter inzage leggen van de ontwerpvergunning. Graag informeren wij u over de afweging die ten grondslag ligt aan ons besluit om de ontwerpvergunning ter inzage te leggen.

Voorgeschiedenis

In september 2016 is een omgevingsvergunning verleend aan ACLW voor het realiseren van een gasgestookte asfaltcentrale. Initiatiefnemers hebben vervolgens onderzocht wat de mogelijkheden zijn om af te zien van het gebruik van fossiele brandstoffen en om een asfaltcentrale te realiseren die gestookt wordt met biomassa. Daarnaast is onderzocht of de restwarmte van de asfaltcentrale ingezet kan worden voor andere warmtevragen.

Huidige aanvraag

ACLW heeft op 8 mei 2018 een nieuwe aanvraag ingediend voor het wijzigen van de eerder verleende omgevingsvergunning. Deze aanvraag gaat uit van biomassa als brandstof. Deze aanvraag ziet toe op de Wabo-activiteiten “bouwen”, “afwijken bestemmingsplan”, “milieu” en “het maken van een uitweg”.

Planologisch kader

Ter plaatse geldt bestemmingsplan “Lage Weide”. Het perceel heeft hierin de bestemming “Bedrijventerrein”. Het terrein mag voor maximaal 70% bebouwd worden met een maximale hoogte van maximaal 45 meter. De aanvraag blijft hier binnen.

Qua gebruik is ter plaatse maximaal milieu-categorie 4.2 toegestaan, de aanvraag blijft binnen de toegestane milieu-categorie.

De aanvrager heeft met een rapportage aangetoond dat er geen overschrijding van de geurbelasting optreedt. Nu aangetoond is dat de aanvraag aan het Utrechtse geurbeleid voldoet en omdat de aanvraag ook voor het overige de bestemmingsplangrenzen respecteert, heeft de gemeente als bevoegd gezag geen mogelijkheid om medewerking te onthouden aan dit initiatief. Op grond van artikel 3.5 sub b van bestemmingsplan Lage Weide is een "nieuwe geurrelevante inrichting" namelijk toegestaan. "mits daarmee geen aantoonbare overschrijding van de aanvaardbare cumulatieve geurbelasting optreedt". Daarom zetten wij nu de Wabo-procedure voort en leggen de ontwerpvergunning gedurende zes weken ter inzage. Gedurende deze termijn is het voor een ieder mogelijk een zienswijze in te dienen. De ingekomen zienswijzen zullen worden voorzien van reacties en commentaar en betrokken worden bij de uiteindelijke beslissing op de aanvraag.

De asfaltcentrale wordt gesubsidieerd door het Rijk en de Europese Unie

De Managementautoriteit voor EFRO-subsidies heeft aangegeven na verstrekking van de vergunning positief besluiten over een investeringssubsidie van 4,6 mln euro. Deze wordt betaald uit middelen van de Europese Unie en het Rijk. De gemeente en de provincie hebben een adviesrecht voor deze subsidie en hebben in 2018 (ambtelijk) positief geadviseerd, omdat het project een positieve bijdrage levert aan CO₂-reductie, de doelstelling van de subsidieregeling. Aanvullend hierop zullen de initiatiefnemers, na vergunningverlening, een SDE-subsidie aanvragen voor het verstoken van biomassa (exploitatiesubsidie). Het is nog niet zeker of het Rijk deze subsidie zal verstrekken. Dat is afhankelijk van het aantal (concurrerende) aanvragen dat wordt gedaan voor de SDE-regeling. Als deze subsidie niet verstrekt wordt, kan de asfaltcentrale mogelijk niet gerealiseerd worden.

Hoe verhoudt zich deze aanvraag tot motie M2019/300?

Wij realiseren ons goed dat er kritisch gekeken wordt naar een nieuwe biomassa gestookte asfaltcentrale. Zo heeft uw raad op 3 oktober 2019 motie 300 aangenomen waarin ons college opgeroepen wordt om:

- zich in de U16 in te spannen om biomassa te benoemen als minst wenselijke optie;
- aan te geven dat voor de stad Utrecht biomassa alleen acceptabel is als we rekening houden met de mondiale CO₂-balans, de effecten van biomassa op de luchtkwaliteit, de gehele keten van biomassa in ogenschouw te nemen;
- in het geval er hout gebruikt wordt alleen gecertificeerde biomassa uit duurzaam beheerd bos van Europese herkomst te gebruiken.

Deze zienswijze op biomassa dragen wij uit naar alle initiatiefnemers van gebruik van biomassa: verbranding van houtige biomassa uit niet duurzaam beheerde bossen en/of verbranding in installaties zonder rookgasreiniging is geen duurzame energie. Wij ontmoedigen deze vorm van energieproductie. Daarbij merken wij op dat wij slechts in uitzonderlijke situaties de juridische mogelijkheden hebben om dit te verbieden. Biomassa zien wij als een transitiebrandstof. Op korte termijn achten wij eventuele verdringingseffecten door biomassaproductie beheersbaar zolang duurzaam bosbeheer als voorwaarde geldt. Wij zullen blijven lobbyen voor het blijvend hanteren en doorontwikkelen van betrouwbare certificeringssystemen die duurzaam bosbeheer garanderen.

De initiatiefnemers voor de ACLW zijn kritisch bevraagd over de duurzaamheid van de centrale en zelf hebben we een onafhankelijke studie uit laten voeren naar de duurzaamheid van de gecertificeerde houtpellets die de ACLW zal gebruiken. Het bijgesloten rapport van CE Delft geeft inzicht in de markt voor houtpellets. Daaruit wordt duidelijk dat houtpellets gemaakt worden van dunningshout uit beheerd bos, landschap of stedelijke omgeving en van bijproducten en reststromen uit de houtverwerkende industrie. Om roofofbouw uit bossen te voorkomen stelt het Rijk als voorwaarde voor de SDE-subsidie dat uitsluitend biomassa uit duurzaam beheerd bos gebruikt wordt. Om dit aan te tonen zijn verschillende certificeringssystemen voor handen, waaronder NTA8080. Het CE-rapport laat zien dat voor deze gecertificeerde biomassa geldt dat de CO₂-reductie over de hele keten minimaal 78% is ten opzichte van het gebruik van aardgas. In het laatste hoofdstuk maakt CE Delft een vergelijking tussen de uitstoot van de asfaltcentrale en de biomassawarmte-installatie (BWI) van Eneco. CE waarschuwt voor de hoge uitstoot van met name fijn stof als geen gebruik gemaakt wordt van rookgasreiniging.

Op dit moment zijn er voor industriële warmtegebruikers zoals de asfaltcentrales die een hoge bedrijfstemperatuur nodig hebben geen andere economisch haalbare alternatieven voor fossiele brandstoffen beschikbaar dan biomassa. De ACLW zal gebruik maken van NTA8080 (of hiermee vergelijkbaar) gecertificeerde biomassapellets afkomstig uit duurzaam beheerd bos. Dat is een voorwaarde om SDE-subsidie te krijgen en dit zullen wij opnemen in de milieuparagraaf van de omgevingsvergunning. Op dit moment zijn er alleen Europese landen die NTA8080 gecertificeerde biomassa kunnen leveren. De vergunning voorziet in een warmtewisselaar die restwarmtebenutting mogelijk maakt. Hiervoor zijn verschillende mogelijkheden, waaronder warmtelevering aan de stadverwarming. Na vergunningverlening zal de initiatiefnemer besluiten over de beste wijze van restwarmtebenutting.

Op basis van bovenstaande vinden wij het initiatief van de ACLW tegen de achtergrond van motie 300 van de raad een minst wenselijk maar voor nu acceptabel/verdedigbaar alternatief voor aardgas.

Asfaltcentrale heeft lokaal effect op luchtkwaliteit

Een nieuwe asfaltcentrale op Lage Weide heeft effect op de (lokale) luchtkwaliteit. Voor de woningen aan de Amsterdamsestraatweg die het dichtst bij de asfaltcentrale staan, verhogen de concentraties van NO₂ met 0,6% en van PM₁₀ met 0,1% ten opzichte van de huidige concentraties in de lucht. De stijging van de NO₂-concentraties zou ongeveer de helft zijn als de asfaltcentrale op aardgas gestookt zou worden. Het effect van aardgasstook op de uitstoot van fijn stof is moeilijk te bepalen, omdat er ook stof vrijkomt in het proces van asfaltproductie en de meeste stof wordt afgevangen met een cycloon en een stoffilter. Door toepassing van deze rookgasreiniging is de uitstoot per hoeveelheid verstookte biomassa kleiner dan die van kleinschalige houtstook in bijvoorbeeld pelletkachels (factor 10) en open haarden (factor 1000).

Het is onvermijdelijk dat de nieuwe asfaltcentrale lokaal zal leiden tot extra uitstoot van NO_x en fijn stof. Het eisen van aanvullende maatregelen om de uitstoot (nog verder) te verminderen is op grond van het landelijke Activiteitenbesluit niet mogelijk. Afzien van een asfaltcentrale in Utrecht leidt tot verplaatsing van uitstoot naar andere asfaltcentrales in bijvoorbeeld Eemnes of Nijkerk die dan hun productie zullen verhogen. De bestaande aardgas- en oliegestookte asfaltcentrales zijn gemiddeld genomen niet schoner (qua emissies) dan een nieuwe biomassa gestookte asfaltcentrale. Ook zullen er

meer transportkilometers nodig zijn om nieuw asfalt naar Utrecht en oud asfalt uit Utrecht te transporteren die tot extra luchtmissies en licht hogere concentraties langs de transportroutes zullen leiden. Regionaal gezien is het gunstig om een asfaltcentrale te hebben dicht bij een grote gebruiker als de stad Utrecht. Voor aanvoer van de biomassapellets zijn 2 vrachtwagens per dag nodig. Dat is een toename van 1,5% van het aantal transportbewegingen voor aanvoer van grondstoffen en afvoer van asfalt.

Impact asfaltcentrale op Lage Weide en omgeving

Naast het effect van de asfaltcentrale op de lokale luchtkwaliteit en reductie van CO₂-uitstoot, heeft de komst van een nieuwe asfaltcentrale op Lage Weide een positief effect op de circulaire economie en de geluidsoverlast van de nabijgelegen motorcrossbaan.

Stap richting circulaire economie

De ACLW draagt bij aan de circulaire economie, omdat 95% in plaats van de voor conventionele centrales maximale 60% oud asfalt gerecycled kan worden. De thermische naverbrander zorgt er namelijk voor dat de geur, die vooral vrij komt bij verwerking van oud asfalt, verwijderd wordt. Het in Utrecht verwijderde asfalt kan lokaal gerecycled worden, waardoor de CO₂-footprint voor Utrechtse bouwprojecten kleiner wordt.

Realisering geluidswal motorcrossclub

Door de komst van een nieuwe asfaltcentrale kan een geluidwal bij de motorcrossbaan op Lage Weide gerealiseerd worden. Deze geluidwal is een lang gekoesterde wens van omwonenden van Lage Weide en heeft een positief effect op de tot op heden ervaren geluidsoverlast van omwonenden. Uw raad heeft in 2017 besloten dat deze geluidwal gefinancierd kan worden met de opbrengst van de verkoop van ongeveer 1000 m² gemeentegrond (die ten koste gaat van ruimte voor de motorcrossbaan) aan de initiatiefnemers voor de ACLW. Deze grond is nodig voor het ontsluiten van deze asfaltcentrale.

Als na de beoordeling van de ingekomen zienswijzen een definitief besluit wordt genomen zullen wij dit op de gebruikelijke wijze publiceren.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,